

dem §u 234 ex. ř. nelze souhlasiti. O tom, zda přihlášeným pohledávkám přísluší požadované přednostní pořadí, či nepřisluší, rozhoduje soud podle §u 216 čís. 2 ex. ř. a dalších příslušných zákonných předpisů z moci úřední, bez ohledu na návrhy a právní názory stran. Od zákonných předpisů může se soud odchýliti jenom tehdy, když veškeré, jeho rozhodnutím dotčené, oprávněné osoby se shodly podle §u 214 druhý odstavec ex. ř. na tom, jak má býti nejvyšší podání rozděleno, v tomto případě se však taková dohoda účastníků nestala. Nelze ji spatřovati již v tom, že berní úřad a Zemská úřadovna požadovaly při rozvrhovém roku přednostní pořadí, a stěžovatel se o něm nevyslovil. Mohl přece a měl předpokládati, že soud posoudí nároky na přednostní uspokojení podle zákona. Předpisům o odporu nemůže býti přikládán ten smysl, že jím má býti soudce upozorněn, aby rozhodl dle zákona, a že jest ho třeba i tehdy, když má býti jím projevena toliko vůle, by nejvyšší podání bylo rozděleno podle zákonných předpisů. Ustanovení §u 234 ex. ř., že rekursní soud nesmí přihlížeti k rekursním důvodům, jež mohly býti, ale nebyly uplatněny již odporem při rozvrhovém roku, může býti vztahováno jenom na takové důvody, které nebyly ani ze zákonných předpisů ani ze spisů exekučnímu soudu známy, a právě jenom odporem mohou býti přivedeny k platnosti, především tedy na okolnosti skutkové. Rekursní soud jest arci toho názoru, že vymáhající věřitel uplatňuje promlčení přednostního pořadí obou sporných pohledávek, a že právě námitka promlčení musila býti uplatněna již při rozvrhovém roku, mělo-li býti k ní přihlíženo. A ani v tomto směru nelze s ním souhlasiti. Lhůty, na které jest podle §u 216 čís. 2 ex. ř. a dalších příslušných předpisů omezeno přednostní zástavní právo jednotlivých daní, poplatků a jiných veřejných dávek, nejsou lhůtami promlčecími ve smyslu §u 1501 obč. zák., nýbrž lhůtami propadnými podle §u 1449 obč. zák.; soudce jest povinen jich dbáti i bez návrhu stran. Odmítnutí stěžovatelova rekursu pro nepřipustnost není proto zákonem odůvodněno, a musilo býti uznáno, jak se stalo.

Čís. 5687.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 Sb. z. a n.).

V případě §u 17 rozl. zák. může sice každý manžel domáhati se rozluky, nelze však za všech okolností každému manželovi povolití rozluku. Jmenovitě nelze povolití rozluku pro hluboký rozvrat manželství manželu, jenž byl rozvratem převážně vinen.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1926, R I 29/26.)

Manželství stran bylo rozvedeno rozsudkem ze dne 5. června 1925 z viny žalovaného manžela. Žádosti manželově, by bylo manželství podle §u 17 rozl. zák. rozloučeno z důvodů §u 13 písm. e) a h) rozl. zák., bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno.

Nejvyšší soud žádost zamítl.

D ů v o d y:

Stěžovatelka opírá svůj dovolací rekurs s hlediska Šu 16 nesp. pat. o tvrzení, že byl srovnalými rozhodnutími obou nižších stolic zřejmě porušen zákon, když byla v tomto případě otázka, zdali může o rozluku manželství podle Šu 17 rozl. zákona žádati i manžel, jenž jest samojediný vinen na rozvodu, zodpověděna kladně. Dovolacímu rekursu nelze upřítí oprávnění. Zákon ovšem praví (§ 17 rozl. zák.), že byl-li soudem právoplatně vysloven rozvod podle §§ 107—109 obč. zák. a to z některého důvodu uvedeného v Šu 13 rozl. zák., může každý manžel žádati za rozlukou manželství na podkladě provedeného už sporu o rozvod. Avšak předpis ten má význam pouze v příčině oprávnění (legitimace) k podání takového návrhu, ale neznamená, že by každému manželovi za všech okolností musela býti povolena rozluka dle Šu 17 rozl. zák. To vyplývá z dalšího doslovu zákona, podle něhož jest soudům uloženo, by postupovaly dle zásad řízení nesporného, tedy zejména zásad Šu 2 nesp. říz. a takto vyšetřily, zdali by skutečností, ve sporu o rozvod na jevo vyšlé, byly už tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby oň bylo bývalo žalováno. Dovolací soud uznal, že tohoto předpokladu tu není. Z rozsudku zemského civilního soudu v Praze ze dne 3. června 1925 vyplývá, že manželství stran rozvedeno bylo z výhradního zavinění žalovaného manžela, a že o žalobkyni, o které bylo zjištěno, že jest osobou velmi šetrnou, že po celý čas manželství až dosud byla zaměstnána v úřadech a soukromým vyučováním, že přes to ještě se starala o domácnost, o prádlo a šatstvo, že šila a pracovala, že měla v bytě vždy uklizeno a pořádek, nevyšlo ani jinak nic závadného na jevo, že zejména nebylo potvrzeno nic z toho, co jí žalovaný manžel dával za vinu, jakož i vyplývá z řečeného rozsudku, že rozvod stran byl jim povolen z toho důvodu, poněvadž manžel nadával manželce, že jí tloukl pěstí, že jí vyhrožoval zastřelením a že se odstěhoval ze společné domácnosti. Z toho vyplývá dále, že když rekursní soud dospěl ku přesvědčení, že skutečností ve sporu procesním soudem zjištěné jsou tak závažné a všem pojmům a předpokladům manželského společenství se příčí, že zakládají nejen opětovné zlé nakládání se strany manžela s jeho manželkou, ale že přivodily i tak hluboký rozvrat manželství, že na manželích nelze spravedlivě žádati, by setrvali v manželském společenství, že sluší přihlídnouti k tomu, že podle řečeného zjištění byla by mohla se podle Šu 17 rozl. zák. rozluky domáhati manželka, nikoli však manžel, neboť oba řečené důvody rozvodové byly opodstatněny výhradně chováním manžela, nikoli manželky, která se ničím neprovinila proti manželským povinnostem a která také nijak nezavinila hlubokého rozvratu manželského, že zejména rozlukového důvodu podle Šu 13 písm. h) rozluk. zák. nemohl by manžel uplatniti, poněvadž rozlukou by nebylo lze vysloviti ku žalobě manžela, který je rozvratem převážně vinen. Příčilo by se tedy dobrým mravům, a bylo by porušením platného řádu právního, kdyby právo podle Šu 17 rozluk. zák., byť i podle doslovu zákona zdánlivě příslušelo každému manželovi, mělo býti přiznáno proti manželčině vůli provinilému manželovi, jehož vinou došlo k rozvodu, ale jenž by sám se žalobou o roz-

luku nemohl pochoditi, neboť takový postup byl by obcházením rozlučkového zákona, jenž přece také předpisem §u 13 poslední odstavce, že totiž ve sporech o rozluku má býti postupováno podle předpisů platných o tom, jak vyšetřovati a posuzovati neplatnost manželství, tedy poukazem ku §u 10 minist. nařízení ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., projevuje zřetelně, že »platné manželství má býti chráněno proti každému svémocnému odporu« a při právním nazírání rekursního soudu bylo by takovým manželům umožněno dosáhnouti oklikou rozluky, které by v tomto případě žalobou nemohlo býti dosaženo.

Čís. 5688.

Neplatnost usnesení obecního zastupitelstva pro nepřítomnost dostatečného počtu členů není odčiněna tím, že protokol byl podepsán teprve v příští schůzi zastupitelstva dostatečným počtem členů.

Okolnost, že člen obecního zastupitelstva jako sběratel úpisů válečných půjček, ustanovený k tomu politickou správou, očekával z úpisu válečné půjčky u banky, s níž měla býti zápůjčka uzavřena, od banky provisi, nestačí k závěru, že porada a usnesení o zápůjčce týkaly se jeho soukromých práv.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1926, Rv I 1693/25.)

Žalující banka domáhala se na žalované obci v Čechách zaplacení peněz zapůjčených za účelem úpisu válečné půjčky, na základě usnesení obecního výboru žalované obce ze dne 13. prosince 1916 a ze dne 16. června 1917. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud vyhověl odvolání žalobkyně potud, že uznal podle žaloby, pokud se domáhala zaplacení zápůjčky na základě usnesení obecního výboru ze dne 16. června 1917 a uvedl ke konci důvodů: Názor prvního soudu, že člena obecního výboru P-a nelze počítati, poněvadž agitoval pro válečnou půjčku a dostal provise, nelze sdíleti. Dle §u 46 obecn. zřízení jsou členové výboru pouze tehdy vyloučeni z usnášení se, když sám předmět porady a usnášení se dotýká jeho soukromoprávních zájmů nebo zájmů jeho blízkých příbuzných. Usnášení nepodléhalo však poskytnutí provise za agitování, nýbrž upisování válečné půjčky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

Důvody:

Dovolání žalobkyně týče se částky 7505 Kč 41 h s úroky ve výroku napadeného rozsudku blíže označenými, vzhledem k níž byla žaloba zamítnuta. Jde tu o dluh žalované obce z dluhopisu ze dne 17. dubna 1917, vyhotoveného na základě usnesení výboru žalované obce ze dne 13. prosince 1916. Co do této částky posoudil odvolací soud, zamítnuv žalobu, věc správně po právní stránce na základě zjištěného skutkového stavu, z čehož plyne dále, že není třeba doplniti řízení, a že není oprávněn ani